

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

Методичні рекомендації
до написання курсових робіт
для студентів спеціальності 081 "Право"
освітньої програми "Правове регулювання економіки"
першого (бакалаврського) рівня

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2023

УДК 342.9(072.034)

A31

Укладачі: Ю. М. Кириченко

О. В. Анпілогов

Л. В. Єрофєєнко

Затверджено на засіданні кафедри правового регулювання економіки.
Протокол № 2 від 03.09.2022 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Адміністративне право [Електронний ресурс] : методичні
A31 рекомендації до написання курсових робіт для студентів спеціальності 081 "Право" освітньої програми "Правове регулювання економіки" першого (бакалаврського) рівня / уклад. Ю. М. Кириченко, О. В. Анпілогов, Л. В. Єрофєєнко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. – 39 с.

Подано методичні рекомендації до написання курсової роботи. Уміщено основні вимоги до обсягу, оформлення, структури та змісту розділів курсової роботи. Запропоновано рекомендації щодо підготовки та захисту курсової роботи. Зазначено критерії оцінювання курсової роботи. Наведено додатки і список рекомендованої літератури.

Рекомендовано для студентів спеціальності 081 "Право" освітньої програми "Правове регулювання економіки" першого (бакалаврського) рівня.

УДК 342.9(072.034)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2023

Вступ

Курсова робота з навчальної дисципліни "Адміністративне право" є обов'язковою освітньою компонентою, що передбачена навчальним планом спеціальності "Право" освітньої програми "Правове регулювання економіки". Вона забезпечує особистий і професійний розвиток студента, спрямована на формування необхідних компетентностей і досягнення результатів навчання, що вимагає вивчення складного комплексу теоретичних положень та правових інститутів, аналізу значного масиву нормативно-правових актів, що містять норми адміністративного права і визначають статус різних суб'єктів управлінських стосунків, а також широкого діапазону суспільних відносин управлінського характеру з урахуванням їх всебічного адміністративно-правового регулювання.

Написання курсової роботи допомагає студентам поглибити та закріпити теоретичні знання, набути навичок самостійного наукового дослідження, аналізу й узагальнення юридичної літератури та правозастосувальної практики, літературного оформлення результатів такої праці, що загалом сприяє загальнонауковій і професійній підготовці юриста.

Метою та завданням курсової роботи є:

закріплення, поглиблення та систематизація одержаних у процесі навчання знань;

поєднання освітньої та наукової діяльності в освітньому процесі;

відпрацювання навичок і вміння узагальнювати теоретичні матеріали та працювати з літературою;

розвиток уміння чітко обґрунтовувати власні висновки, рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення наявної практики в галузі досліджуваної проблеми;

закріплення оволодіння студентом у ході навчання системним і комплексним підходами, сучасною методологією та методикою здійснення досліджень;

формування у студентів дослідницьких навичок.

Під час написання роботи студенти мають використовувати не лише теоретичні знання з адміністративного права, а весь спектр компетентностей, здобутих у процесі вивчення всіх освітніх компонентів. У курсовій роботі студент демонструє рівень освоєння наукового і практичного матеріалу, робить узагальнення та висновки, аналізує положення нормативно-правових актів, судових рішень, правові ідеї вчених; робить власні

висновки, формулює рекомендації із удосконалення правового регулювання суспільних відносин.

У курсовій роботі має бути висвітлена спеціальна література, аналіз чинного законодавства та правозастосувальної практики з обраної теми. Робота має бути творчого характеру, відповідати вимогам логічного та чіткого викладення матеріалу, відобразити вміння студента здійснювати пошук й використовувати необхідний теоретичний і практичний матеріал, обробляти та систематизувати його, правильно оформлювати роботу. Компетентності та результати навчання за освітньою компонентою подано в табл. 1.

Відповідно до викладеного, наведені рекомендації призначені допомогти студенту не тільки у виконанні курсової роботи з адміністративного права, але і сформуванню навички, які в подальшому стануть необхідними під час написання курсових робіт з інших навчальних дисциплін, наукових статей та наукових доповідей.

Таблиця 1

Компетентності та результати навчання за освітньою компонентою

Результати навчання	Компетентності
1	2
РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ

1	2
<p>РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю</p>	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ</p>
<p>РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему</p>	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ</p>
<p>РН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами</p>	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення</p>

1	2
<p>PH 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій</p>	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ</p>
<p>PH 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології</p>	<p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним</p>
<p>PH 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло</p>	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним. СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин</p>

1	2
	СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції
РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення</p>
РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення</p>

1	2
РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи	ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення
РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів	ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення
РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

1. Загальні положення

Виконання курсової роботи з адміністративного права – один із важливих і невід'ємних компонентів вивчення навчальної дисципліни.

Курсова робота:

по-перше, є важливим етапом у вивченні теорії та набутті навичок самостійної творчої роботи студента;

по-друге, дозволяє робити висновки про те, наскільки студент засвоїв теоретичний курс і які можливості застосування й узагальнення ним отриманих знань з обраної теми;

по-третє, може бути рекомендована як доповідь на науково-практичну студентську конференцію.

Мета курсової роботи – виробити навички пошуку, підбору та систематизації літератури, вміння її аналізувати, робити узагальнення і висновки, викладати власні позиції, використовуючи наукову (юридичну) термінологію, розширити, систематизувати і закріпити теоретичні знання, допомогти студентам оволодіти елементами науково-дослідної роботи.

Курсова робота з адміністративного права є самостійним аргументованим викладенням основних питань певної теми. Це певний досвід залучення студента до виконання письмової роботи у формі наукового дослідження, що дозволяє робити висновки про набуті студентами знання та вміння в процесі вивчення навчальної дисципліни.

Курсова робота має базуватися на теоретичних і методичних положеннях науки, містити елементи новизни. У ній має бути наведена хоча б одна, нехай найпростіша, але самостійна ідея, а також пропозиція автора щодо більш ефективного вирішення поставленого питання порівняно з наявним станом.

Орієнтовну тематику курсових робіт розробляють та затверджують на кафедрі. Студентам надають право вибору будь-якої запропонованої кафедрою теми. Можливий також ініціативний вибір теми, але необхідно проконсультуватися щодо її правильного формулювання, наявності актуальності, практичної значущості. Під час вибору теми слід урахувувати науковий і практичний інтерес, викликаний роботою студента в наукових студентських гуртках, досвідом практичної роботи, доповідями на семінарських заняттях, курсовими роботами з суміжних предметів. Слід пам'ятати, що вибір теми курсової роботи має бути обґрунтованим.

Написання курсової роботи складається з таких етапів:
вибір теми курсової роботи та її реєстрація;
отримання завдання на курсову роботу;
затвердження плану курсової роботи;
подання керівнику першого чорнового варіанта курсової роботи;
подання керівнику доопрацьованого варіанта курсової роботи;
подання завершеної й оформленої роботи на кафедру;
отримання відгуку керівника на курсову роботу;
підготовка до захисту курсової роботи;
захист курсової роботи.

Не допускають написання курсових робіт декількома студентами на одну тему. Виняток може становити тема, яку розглядають з різних аспектів (за погодженням з науковим керівником).

З керівником необхідно узгодити план роботи, список нормативних актів, спеціальну літературу, методи збирання та оброблення можливих практичних матеріалів і терміни подання роботи на перевірку.

З метою розкриття теми курсової роботи студент має керуватися такими основними принципами: самостійність в узагальненні вивченого матеріалу; оцінювання різних поглядів з обраної теми; власне осмислення проблеми на основі теоретичних знань; знання основних джерел політико-правової думки, галузевого (поточного) законодавства, навчальної та спеціальної літератури; системність, чіткість викладення та логічна завершеність роботи.

2. Академічна доброчесність

У процесі написання курсової роботи студент повинен дотримуватися академічної доброчесності. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законодавством та локальними актами ЗВО правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Порушенням академічної доброчесності вважають: академічний плагіат; самоплагіат; фабрикація; фальсифікація; списування; обман.

У разі виявлення порушення академічної доброчесності керівник повинен сповістити про це студента та завідувача кафедри. У випадку

порушення академічної доброчесності студента, його попереджають та повертають роботу на доопрацювання.

3. Структура курсової роботи

Курсова робота має складатися з таких частин:

титульний аркуш;

зміст;

список скорочень;

вступ;

основний текст (розподілений на розділи з підрозділами та висновками до кожного розділу);

висновок;

список використаної літератури;

додатки (за необхідності).

4. Вимоги до змісту курсової роботи

Будь-яке дослідження передбачає розкриття його методологічної основи, тобто вказівку на методи, використані в роботі, що стали її основою.

У зв'язку з цим необхідно зазначити, що методологія адміністративного права містить три блоки методів: загальнонаукові, приватно-наукові та спеціально-наукові методи дослідження.

Загальнонаукові методи використовують у науці загалом. Їх поділяють на емпіричні (спостереження, порівняння, експеримент тощо) і теоретичні (аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, моделювання, системно-структурний аналіз і т. д.).

Часто *наукові методи* дослідження є прийомами, розробленими у рамках будь-якої іншої науки, але застосовуються у дослідженнях державно-правової дійсності. Наукові методи поділяють на: статистичний, математичний, конкретно-соціологічний, історичний, кібернетичний, синергетичний та ін.

Спеціально-наукові методи дослідження – це методи, які використовують тільки у юридичній науці: спеціально-юридичний метод, догматичний підхід, метод порівняльного правознавства, методи тлумачення норм права та ін. Під час написання курсової роботи студент може використовувати різні методи.

Теоретичну основу курсової роботи складають використані в процесі написання її основної частини монографії, підручники та навчальні посібники, статті в різних збірниках, журналах, газетах, а також дисертації й автореферати дисертацій. Від списку використаних джерел курсової роботи її теоретична основа відрізняється тим, що тут вказують прізвища тих авторів, праці яких стали основою курсової роботи, головною відправною точкою під час написання, становили всю методологію дослідження.

Нормативна основа курсової роботи містить вказівку на основні нормативні правові акти, які були використані під час написання курсової роботи. Бажано, щоб це були не тільки акти, прийняті та чинні на всій території України, а й акти регіонального і місцевого значення.

Практичну (емпіричну) основу курсової роботи становлять матеріали судової та іншої правозастосовної практики, які були використані в роботі.

4.1. Титульний аркуш

Титульний аркуш є першою сторінкою роботи, хоча номер на ньому не ставлять.

Титульний лист має містити такі відомості:

повне найменування міністерства (оформлюють великими літерами);

повне найменування навчального закладу (оформлюють прописними буквами, меншим кеглем, щоб було видно підпорядкованість);

найменування кафедри, на якій виконують курсову роботу (оформлюють великими літерами);

вид роботи (слова "курсова робота" оформлюють прописними буквами, без підкреслень і без крапки в кінці);

найменування роботи (оформлюють великими літерами, слово "тема" пишуть обов'язково);

відомості про виконавця (курс, форма навчання, група, ПІБ);

відомості про наукового керівника (науковий ступінь, вчене звання, ім'я, по-батькові, прізвище);

дата захисту;

оцінка;

місцезнаходження навчального закладу (місто);

рік виконання роботи.

Приклад титульного аркушу наведено у додатку А.

4.2. Зміст

Зміст відображає структуру курсової роботи. Зміст розміщують після титульного аркуша і він містить:

список прийнятих скорочень;
найменування розділів та підрозділів;
загальний висновок та висновки за розділами;
список використаних джерел і літератури;
додатки (за необхідності).

Приклад змісту курсової роботи наведено у додатку Б.

4.3. Список прийнятих скорочень

Цей структурний елемент курсової роботи не є обов'язковим і наводиться за необхідності, якщо в роботі використовують значну кількість (зазвичай більше п'яти) позначень і скорочень.

4.4. Вступ

Вступ курсової роботи є її обов'язковим елементом. У вступі курсової роботи обґрунтовують актуальність обраної теми, ступінь вивчення проблеми в юридичній літературі, вказують мету та завдання курсової роботи, об'єкт і предмет дослідження, базу дослідження (літературні джерела) та інші матеріали, за якими виконують курсову роботу.

Актуальність теми курсової роботи – це сутність проблемної ситуації, яка потребує вирішення. Визначають кількома реченнями.

Ступінь вивчення проблеми – це стан розроблення обраної теми. Необхідно навести короткий огляд основної літератури (назвати вчених, які безпосередньо займались дослідженням зазначеної проблеми), з якого видно, що дана тема ще не розкрита, або недостатньо розкрита, а тому потребує подальшого дослідження.

Формування мети дослідження та завдань курсової роботи, які будуть вирішені відповідно до визначеної мети здійснюють шляхом вживання дієслів (вивчити..., дослідити..., описати..., встановити..., виявити... тощо). *Метою* курсової роботи є те, заради чого проводять дослідження, тобто, вирішення проблеми у цілому, а *завданнями* – шлях досягнення

поставленої мети. Завдання мають бути чіткими, оскільки описання їхнього вирішення становитиме зміст розділів основної частини курсової роботи, а також визначатиме їх заголовки.

Об'єктом дослідження є процес або явище, що породжує проблемну ситуацію. *Предмет* дослідження міститься в межах об'єкта і співвідноситься з ним як часткове і загальне. Предмет дослідження визначає тему курсової роботи, тому саме на нього спрямована основна увага студента.

У юридичній науці, найчастіше, об'єкт дослідження розглядають як правові відносини, що існують у певній сфері суспільного життя, а предметом дослідження є правові норми, що регулюють суспільні відносини, або ж проблеми правового регулювання.

У вступі курсової роботи також згадують про фактичний матеріал, на основі якого виконана робота, характеризують основні джерела отриманої інформації (офіційні, наукові, літературні тощо).

Обсяг вступу має складати 2–3 сторінки друкованого тексту.

4.5. Основна частина

В основній частині курсової роботи розкривають її зміст, тобто описують саме дослідження та узагальнюють його результати.

Зміст розділів основної частини повинен чітко відповідати темі курсової роботи та повністю її розкривати. Матеріал має викладатися стисло, логічно й аргументовано.

Основна частина може складатися з розділів та підрозділів. Кожен розділ починають з нової сторінки. У кінці кожного розділу через інтервал формулюють висновки зі стислим викладенням наведених у ньому наукових і практичних результатів. При цьому необхідно зазначити слова "висновки до розділу".

Між двома суміжними підрозділами повинен бути взаємозв'язок.

Незалежно від кількості розділів, як правило, основну частину курсової роботи умовно поділяють на три складових:

У першій висвітлюють загальні теоретичні питання (сутність і зміст юридичних понять, класифікація явищ, окреслюють основні етапи розвитку наукової думки за проблемою, яку досліджують тощо).

У другій, як правило, обґрунтовують напрям дослідження, наводять методи вирішення задач і їх порівняльні оцінки, розкривають загальну

методику проведення дослідження. Досить часто у цій частині проводять аналіз правозастосувальної практики, діяльності державних органів.

У *третьій* складовій вичерпно повно викладають результати власних досліджень студента, його пропозиції. У цій частині дають оцінювання повноти поставлених завдань, достовірності одержаних результатів, проводять їх порівняння з дослідженнями інших авторів, обґрунтовують доцільність додаткових досліджень чи навпаки, безперспективність подальших.

Кожна курсова робота буде мати свою структуру основної частини, оскільки остання обумовлюється тематикою дослідження, баченням автором глибини проблеми та шляхів її вивчення, а також різницею в характері і значенні її окремих складових для досягнення поставленої у роботі мети дослідження. Конкретну структуру основної частини формують у процесі написання курсової роботи, зокрема із урахуванням рекомендацій наукового керівника.

Обсяг основної частини курсової роботи складає 20 – 25 сторінок друкованого тексту.

4.6. Висновки

Висновки є результатом виконаної студентом дослідної роботи, в них узагальнюють наведені в основній частині теоретичні і практичні матеріали, дають авторські рекомендації та переваги, пов'язані з їх реалізацією. Висновки мають бути чіткими, виразними, впливати з результатів проведеного у курсовій роботі дослідження, співвідноситися із загальною метою і конкретними завданнями, сформульованими у вступі. Висновки викладають у тезисному порядку.

Висновки до курсової роботи – це не просто об'єднання висновків, зроблених у кінці кожного розділу, а це має бути остаточний синтез отриманих результатів, тобто чогось нового, запропонованого студентом для вивчення та вирішення досліджуваної проблеми.

Обсяг висновків – до трьох сторінок друкованого тексту.

4.7. Оформлення списку використаної літератури

Список використаних джерел є необхідним елементом курсової роботи і відображає ступінь ознайомлення студента з наявною літературою з теми курсової роботи.

Список використаних джерел і літератури – елемент бібліографічного апарату, який становить одну з істотних частин курсової роботи. Його розміщують після основної частини і висновків, він має містити бібліографічний опис джерел, використаних під час виконання курсової роботи. Це означає, що в списку використаних джерел і літератури присутні тільки ті джерела, на які в роботі є посилання. Джерела нумерують в порядку зростання єдиним списком. Назви джерел подають мовою оригіналу.

Перелік використаних джерел оформлюють відповідно до ДСТУ 8302:2015 "Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання" (додаток В).

Список використаної літератури курсової роботи є спектром джерел, якими користувався студент під час її написання. Саме за ним можна робити висновки щодо ступеня обізнаності студента в наявній літературі з досліджуваної теми.

Готуючи курсову роботу, студент повинен використовувати (як мінімум) 15 – 20 різних джерел (навчальних посібників, монографій, збірників наукових праць, періодичних видань).

Під час підбору попереднього ознайомлення з літературою студенту слід пам'ятати, що самостійна робота передбачає консультацію з науковим керівником. З ним має бути узгоджений список підібраної літератури.

4.8. Додатки

Додаток, як і список прийнятих у роботі скорочень і позначень, не є обов'язковим елементом курсової роботи та додається до неї за необхідності. У додатках рекомендують подавати матеріали, пов'язані з темою курсової роботи, які не ввійшли до її основної частини або ілюструють проведене дослідження. Додаток оформлюють як продовження роботи на її наступних сторінках.

За змістом додатки різноманітні. Це можуть бути: а) копії справжніх документів; б) витяги зі звітних матеріалів, протоколів; в) окремі положення з інструкцій і правил; г) тексти, які раніше не були опубліковані, листування.

За формою вони можуть бути текстом, рисунком, таблицею, графіком, схемою.

Кожен додаток зазвичай має самостійне значення, тому він має починатися з нової сторінки, мати тематичний заголовок, надрукований прописними буквами. У правому верхньому куті над заголовком прописними літерами має бути надруковане слово "додаток".

Якщо додатків у роботі більше одного, то їх слід пронумерувати арабськими цифрами (без знака №), наприклад: Додаток А, Додаток Б і т. д. Рисунки, таблиці та схеми, що наводять в додатку, нумерують арабськими цифрами в межах кожного додатка, наприклад: "Рис. 1.1" (перший рисунок першого додатка); "Таблиця 1.2" (друга таблиця першого додатка), "Схема 1.1".

5. Вимоги до оформлення тексту курсової роботи

Курсова робота має бути виконана комп'ютерним способом і роздрукована на аркушах білого паперу з одного боку формату А4 (210 × 297 мм) у текстовому редакторі *Microsoft Office Word*. Поля: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє та нижнє – 20 мм. Шрифт: Arial. Кегль: 14. Міжрядковий інтервал: 1,5. Відступ: 10 мм. Разом з паперовим варіантом роботи надають його електронну версію.

Обсяг курсової роботи має становити приблизно 30 – 35 сторінок. Робота має бути пронумерована арабськими цифрами. Нумерацію сторінок починають з титульного аркуша, але порядковий номер на ньому не ставлять. У центрі нижнього поля наступної сторінки ставлять цифру "2" і т. д. Крім друкованого варіанта, студент зобов'язаний здати електронну копію курсової роботи. Це необхідно для перевірки керівником роботи на наявність порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо).

Заголовки структурних елементів курсової роботи (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ) друкують великими літерами і розташовують посередині сторінки. Після слова "РОЗДІЛ" ставлять його номер без крапки, а з нового рядка теж по центру друкують великими літерами заголовок (назву) розділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (окрім першої великої) з абзацу напівжирним шрифтом. Крапку в кінці заголовка (розділу чи підрозділу) не ставлять, але якщо заголовок складається з двох або більше

речень, то їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати одному інтервалу.

Не можна вміщувати заголовок у кінці однієї сторінки, а текст починати з іншої. Новий підрозділ допускається починати на тій же сторінці, на якій закінчився попередній, за умови, що на ній поміститься не менше трьох рядків тексту.

Текст курсової роботи повинен поділятися на абзаци, кожен з яких містить самостійну думку. Абзац починають з нового рядка з великої літери на відстані 10 мм від полів.

Необхідно дотримуватись єдиних умовних позначень і скорочень слів, які відповідали б загальноприйнятим нормам. Якщо поряд стоять дві цифри (позначки) одну з них потрібно писати словами (наприклад: 5 стометрових рулонів). Якщо речення починають з цифри, то її потрібно писати словами, приблизні цифри теж пишуть словами (наприклад: близько ста днів тощо). Граничні величини позначають таким чином: від 20 до 50, або 20 – 50, або 20...30. Римські цифри вживають на позначення століть, кварталів, року, місяців, томів, частин, з'їздів чи конференцій. Відмінкове закінчення ставлять після останньої цифри: 5, 7, 15-го числа. Не ставлять відмінкове закінчення в номерах додатків, розділів, таблиць, малюнків тощо, а також якщо цифри стоять після іменників, до яких належать (наприклад: на мал. 3). Знаки "+", "-", "§", "%" ставлять лише біля цифр і не подвоюють (наприклад: § 5, 6 а не § § 5,6). Знак No не ставлять у порядковій нумерації розділів, сторінок, додатків, таблиць, а також під час скорочень. Округлення числових значень величин повинно бути однаковим (1,75; 2,00, а не 1,75; 2). Не допускають заміни слова буквеною позначкою (наприклад: температура повітря, а не t повітря). У тексті потрібно дотримуватись загальноприйнятих скорочень слів: табл., стор., мал., тощо. Не дозволено використання довільних складноскорочень: ВРУ, КМУ, ДПАУ тощо.

Матеріали курсової роботи скріплюють (підшивають) у такій послідовності:

- титульний аркуш (див. додаток А);
- зміст (див. додаток Б);
- вступ;
- розділи основної частини;
- висновки;

список використаних джерел (оформлений відповідно до додатка В);
додатки.

Курсова робота повинна бути виконана згідно з методичними рекомендаціями, інакше вона буде недопущена до захисту, незалежно від її змісту.

6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

У процесі написання курсової роботи студент повинен посилатися на літературні та інші джерела, з яких запозичені певні матеріали, результати, ідеї, висновки, а також на додатки, ілюстрації, таблиці, формули, що є у самій курсовій роботі.

Якщо якесь джерело перевидавалося декілька разів, і у всіх випадках містить потрібну інформацію, то посилатись необхідно на останні публікації. Цитати виділяються лапками "".

Під час посилання на використані джерела зазначають порядковий номер за алфавітним списком використаних джерел, виділений двома квадратними дужками, наприклад: [4].

Коли використовують конкретні відомості, з джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, де міститься відповідна інформація, наприклад: [3, с. 12], або [3, с. 12 – 13].

У разі посилання на цитати необхідно дотримуватись таких вимог:

текст цитати починають і закінчують лапками, наводять у тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;

цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців під час цитування допускають без перекручення авторського тексту і позначають трьома крапками;

кожну цитату обов'язково супроводжують посиланням на джерело;

у разі непрямого цитування (переказу, викладення думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

якщо студент хоче звернути увагу на окремі слова з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику чи знак питання;

у кінці цитати, що закінчуються лапками, ставлять порядковий номер використаного джерела та номер сторінки, на якій розміщено цитату (наприклад: [3, с. 12] або [3, с. 12–13]).

Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: "рис. 1.2".

Посилання на таблиці вказують порядковим номером таблиці. При цьому слово "таблиця" в тексті пишуть скорочено, наприклад: "... у табл. 1.2". Якщо табличні дані запозичені з літературного джерела, то на нього треба посилатися у тексті, взявши номер джерела у квадратні дужки, а номер таблиці – у круглі, наприклад: "... за даними [1] економія матеріальних ресурсів (табл. 6)...".

Посилання на раніше згадані ілюстрації, таблиці тощо проводять скороченим словом "дивись", наприклад: "див. рис. 1.2".

Існують різні способи посилань, наприклад:

"дані табл. 2 показують, що...";

"про питому вагу... можна отримати уявлення за даними табл. 2".

7. Підготовка та захист курсової роботи

Текст курсової роботи подають студентом у паперовій та електронній формі (у форматі doc або docx) у терміни, встановлені кафедрою, але не пізніше двох тижнів до захисту. У разі порушення цих термінів студента не допускають до захисту, він має право подати на кафедру текст курсової роботи до перескладання за розпорядженням завідувача кафедри. Разом з текстом курсової роботи студент розробляє мультимедійну презентацію за курсовою роботою, на основі якої буде відбуватися захист.

Текст курсової роботи, поданий студентом на кафедру, перевіряє керівник на додержання вимог, установлених у цих методичних рекомендаціях. У випадку невідповідності вимогам курсову роботу повертають студенту на доопрацювання (у випадку виявлення порушення академічної доброчесності – із попередженням). Доопрацьований текст студент повинен надати на кафедру не пізніше тижня до захисту.

Керівник зобов'язаний не пізніше трьох робочих днів до захисту надати рецензію (додаток Г) на текст курсової роботи, в якій повинні відобразитись такі компоненти: 1) розкриття актуальності теми; 2) відповідність змісту обраній темі; 3) рівень вирішення поставлених завдань; 4) обґрунтованість прийнятих висновків; 5) відсутність стилістичних, граматичних, орфографічних помилок; 6) якість оформлення.

Без зазначення у рецензії керівника відомостей про відсутність порушень академічної доброчесності в курсовій роботі, студента не допускають до захисту роботи. Загальний висновок керівника про допуск/не допуск до захисту курсової роботи визначають наприкінці рецензії. Рецензію керівника додають до курсової роботи. Студентів інформують про допуск/не допуск до захисту не пізніше ніж за два робочі дні до проведення захисту.

Дату проведення захисту курсової роботи встановлює кафедра і надає для ознайомлення студентам шляхом розміщення на сайті кафедри. Захист відбувається публічно перед створеною на кафедрі комісією у складі не менше трьох науково-педагогічних працівників кафедри. Студенти повинні з'явитися на захист вчасно та підготовленими. Для підвищення ефективності наукової дискусії та рівня академічної культури під час захисту студентам рекомендується вимкнути звук на мобільних пристроях. Студент може мати власний варіант курсової роботи в паперовому або електронному вигляді, а захист здійснювати на основі розробленої мультимедійної презентації до курсової роботи. Поданий на кафедру та рецензований керівником текст курсової роботи знаходиться в комісії.

Студентів викликає до захисту голова комісії за алфавітом або за ініціативою студента. Перед доповіддю студента голова комісії зачитує рецензію керівника на текст курсової роботи. Доповідь студента відбувається перед присутніми на захисті та має містити інформацію про актуальність теми, її значення для теорії та практики, основні положення аналізу наукових, нормативно-правових джерел та матеріалів судової практики з тематики, узагальнені висновки. Доповідь студент супроводжує мультимедійною презентацією. Після доповіді здобувач відповідає на питання членів комісії.

8. Критерії оцінювання курсової роботи

Оцінювання курсової роботи відбувається на підставі середньої арифметичної кількості балів, виставлених членами комісії на захисті.

Відмінно (90 – 100 балів, A). Курсова робота виконана своєчасно, самостійно, забезпечує повне розкриття теми і містить елементи новизни; містить значний масив опрацьованих інформаційних джерел, критичний огляд наукової літератури, узагальнення і висновки, які дозволяють чітко визначити авторську позицію. Рецензія позитивна. Відсутні порушення академічної доброчесності.

Добре (82 – 89 балів, B; 74 – 81 балів, C). Тема курсової роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру. Зміст роботи забезпечує достатнє розкриття теми; містить значний масив опрацьованих інформаційних джерел, критичний огляд наукової літератури, узагальнення і висновки, які дозволяють чітко визначити авторську позицію.

Рецензія позитивна, але містить окремі зауваження. Відсутні порушення академічної доброчесності.

Задовільно (64 – 73 балів, D; 60 – 63 балів, E). Тема курсової роботи в основному розкрита, але наявні недоліки змістовного характеру, відсутні узагальнення, чіткі висновки. Порушена логіка поданого матеріалу, змістовне наповнення дослідження не пов'язано між собою. Є зауваження щодо оформлення курсової роботи, значна кількість помилок в оформленні переліку використаних джерел. Відсутні порушення академічної доброчесності.

Рішення про оцінку захисту курсової роботи оголошує голова екзаменаційної комісії здобувачам публічно.

До публічного захисту курсової роботи в результаті її рецензування керівником студент може отримати висновок про недопуск роботи, що відповідає оцінці.

Незадовільно (1 – 59 балів FX, F). Мета курсової роботи сформульована нечітко, змістовне наповнення роботи не відповідає темі дослідження. Відсутня логіка у побудові дослідження. У роботі яскраво виражений копіляційний характер, відсутні посилання на використані джерела. Подано застарілий матеріал. Оформлення роботи має суттєві недоліки. Важко визначити ступінь самостійності тексту курсової роботи.

Студента, який отримав оцінку *"Незадовільно. 1 – 59 балів, FX, F"* допускають до захисту у встановленому порядку після усунення недоліків.

Конфлікти, що виникли між учасниками освітнього процесу під час підготовки та захисту курсової роботи, вирішують відповідно до Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Рекомендована література

Основна

1. Адміністративне право : посібник для підгот. до іспиту / Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй та ін. – Харків : Право, 2016. – 144 с.

2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. – 2-ге вид. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. – 520 с.

3. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 6 липня 2005 року № 2747–IV // Офіційний вісник України. – 2005. – № 32. – Ст. 1918.

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-Х, редакція від 27 квітня 2014 року // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122.

5. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1. – Ст. 2598.

6. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.

7. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квітня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20 – 21. – Ст. 190.

8. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 7 червня 2001 року // Офіційний вісник України. – 2001. – № 26. – Ст. 1151.

9. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 березня 2011 року // Офіційний вісник України. – 2011. – № 27. – Ст. 1123.

Додаткова

10. Кириченко Ю. М. Адміністративні акти органів місцевого самоврядування: проблеми визначення та реалізації / Ю. М. Кириченко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія "Юриспруденція". – 2020. – № 43. – С. 40–43.

11. Кириченко Ю. М. Адміністративні процедури органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян / Ю. М. Кириченко // Порівняльно-аналітичне право. – 2019. – № 6. – С. 253–256.

12. Кириченко Ю. М. Адміністративно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування в Україні: питання теорії та практики : монографія / Ю. М. Кириченко. – Харків : Константа, 2018. – 524 с.

13. Кириченко Ю. М. Особливості адміністративно-правового регулювання відповідальності органів місцевого самоврядування / Ю. М. Кириченко // Порівняльно-аналітичне право. – 2020. – № 4. – С. 479–486.

14. Кириченко Ю. М. Поняття та структура адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування / Ю. М. Кириченко // Юридичний бюлетень. – 2018. – Вип. 7. – Ч. 2. – С. 41–47.

15. Кириченко Ю. М. Шляхи вдосконалення адміністративно-правових засад діяльності органів місцевого самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні / Ю. М. Кириченко // Науковий вісник публічного та приватного права. – 2019. – Вип. 5. – Том 1. – С. 200–204.

16. Кириченко Ю. М. Щодо питання визначення адміністративних послуг органів місцевого самоврядування / Ю. М. Кириченко // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2020. – № 2. – С. 85–88.

17. Georee G. Public Administration in America / G. Georee. – 3rd Edition. – New York : St. Martins Press, Inc., 1986. – 380 p.

18. Warren K. Administrative Law in the Political System / K. Warren // Law, Politics, and Regulatory Policy. – 6th Edition by Routledge. – 2019. – 424 p.

Інформаційні ресурси

19. Електронний каталог Інституту проблем законодавства ім. Ярослава Мудрого. – Режим доступу : www.legality.kiev.ua.

20. Електронний каталог наукової бібліотеки Наукова бібліотека Національного університету "Києво-Могилянська академія". – Режим доступу : www.library.ukma.kiev.ua.

21. Електронний каталог Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua.

22. Офіційний портал Верховної Ради України. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

23. Сторінка навчальної дисципліни на платформі Moodle (ПНС ХНЕУ ім. Семена Кузнеця). – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7240>.

24. Урядовий портал. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua.

Додатки

Додаток А

Приклад оформлення титульного аркуша курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

(НАЙМЕНУВАННЯ КАФЕДРИ)

Курсова робота

на тему: ""

Студентки/студентки __ курсу __ групи

галузі знань 08 "Право"

спеціальності 081 "Право"

(прізвище та ініціали)

Керівник: _____

(науковий ступінь, вчене звання, посада,

прізвище та ініціали)

дата захисту _____

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ ECTS _____

Члени комісії:

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Харків – (рік)

Приклад змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Назва	5
1.1. Назва	5
1.2. Назва	10
Висновки до Розділу 1.	14
РОЗДІЛ 2. Назва	15
2.1. Назва	15
2.2. Назва	19
2.3. Назва	22
Висновки до Розділу 2.	25
РОЗДІЛ 3. Назва	26
3.1. Назва	26
3.2. Назва	29
Висновки до Розділу 3.	31
ВИСНОВКИ	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ	34
ДОДАТКИ	36

**Приклади оформлення
списку використаних джерел за ДСТУ ГОСТ 7.1:2006.**

За назвою

1. З фольклорної криниці Франкового села. Народні пісні, перекази, спогади / записи Олекси Ошуркевича ; розшифр. і нотація мелодій Мирослава Стефанчишина, Юрія Рибак. – Луцьк : Волин. книга, 2007. – 167 с. : ноти. – ISBN 978-966-361-187-7.

2. "Дванадцятка". Наймолодша львівська літературна богема 30-х років ХХ століття : антологія урбаністичної прози / авт. проекту, вступне слово, бібліограф. відомості, наук. ред. та прим. Василя Ґабора. – Львів : Піраміда ; на замовлення приватного підприємця І. В. Говда, 2006. – 344 с. : іл. – ("Українська Літературна Спадщина"). – ISBN 966-8522-70-2.

Збірник

1. Сучасна українська мова: збірник вправ і завдань : навч. посіб. / В. Д. Ужченко, Т. П. Тарновська, Т. С. Маркотенко. – К. : Вища школа, 2006. – 286 с. – ISBN 966-642-253- 0.

2. Зарубіжна література : хрестоматія. 10 клас / упоряд. І. Л. Столій. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Х. : Веста : Ранок, 2005. – 720 с. – ISBN 966-679-058-0.

Однорівневий опис 1

Збірник текстів з курсу "Педагогіка". У 3 ч. Ч. 1. Дидактика : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Л. Ковальчук. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – 120 с. – ISBN 978-966- 613-552-3.

Багаторівневий опис

1. Апокрифи і легенди з українських рукописів : [у 5 томах] / зібрав, упоряд. і пояснив Іван Франко ; [передм. Я. Мельник]. – Репр. вид. – Львів : [ЛНУ ім. І. Франка], 2006. – (До 150 ліття від дня народження Івана Франка) – ISBN 966-613-411-Х.

Т. 1 : Апокрифи старозавітні. – Репр. вид. 1986 р. – 2006. – 512 с. – ISBN 966-613-421-7.

Т. 2 : Апокрифи новозавітні. А. Апокрифічні євангелія. – Репр. вид. 1899 р. – 2006. – 532 с. – ISBN 966-613-439-Х.

Один автор

1. Малахов В. Право бути собою [Текст] / В. Малахов. – К. : Дух і Літера, 2008. – 336 с. – ISBN 978-966-378-080-1.

2. Яценко П. Дерево бодхі. Повернення придурків [Текст] : романи / П. Яценко. – Львів : Піраміда, 2011. – 200 с. – ISBN 978-966-441-234-3.

3. Приходько В. В. Основи теоретичної філософії : навчальний посібник / В. В. Приходько. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2015. – 143 с.

Два автори

1. Роменець В. А. Історія психології ХХ століття : навчальний посібник / В. А. Роменець, І. П. Маноха ; вступ. ст. В. О. Татенка, Т. М. Титаренко. – К. : Либідь, 1998. – 992 с. : іл. ISBN 966-06-0116-6.

2. Глуховський П. Апте. Незакінчена повість / Пьотр Глуховський, Мартин Ковальський ; [пер. з польської Є. Врадій]. – Дніпро : Український інститут вивчення Голокосту "Ткума" : Ліра ЛТД, 2017. – 140 с. : іл. – ISBN 978-966-383-911-0.

Три автори

1. Павлюк В. В. Контроль і ревізія : навчальний посібник / В. В. Павлюк, В. М. Сердюк, Ш. М. Акаєв. – К. : ЦУЛ, 2006. – 196 с. – ISBN 966-364-161-4.

2. Мініна О. В. Економіка та організація праці : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / О. В. Мініна, Ж. В. Дерій, Н. Т. Шадура-Никипорець. – Чернігів : ЧНТУ, 2017. – 199 с.

Чотири автори

1. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. М. Шкарлет, Ж. В. Дерій, Т. І. Зосименко, Н. Т. Шадура-Никипорець ; за заг. ред. д-ра екон. наук., проф. С. М. Шкарлета. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Чернігів : ЧНТУ, 2015. – 264 с. – ISBN 978-966-2188-61-5.

2. Вітчизняна практика та світовий досвід СЕЗ і ТПР : монографія / О. С. Чмир, В. Г. Панченко, Ю. В. Гусєв, В. І. Пила ; наук. ред. О. С. Чмир. – К. : Вістка, 2013. – 252 с. – ISBN 978-966-8875-97-7.

П'ять авторів і більше

1. Безпека життєдіяльності : підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів ; за ред. І. Я. Коцана ; худож.-оформлювач І. М. Безрукавий. – Харків : Фоліо, 2014. – 462 с. – ISBN 978-966-03-6639-8.

2. Історія української політичної думки : навчальний посібник / М. І. Обушний, Т. С. Воропаєва, І. М. Грабовська [та ін.] ; за заг. ред. М. І. Обушного. – К. : Видавничополіграфічний центр "Київський університет", 2013. – 479 с. – ISBN 978-966-439-706-0.

Без автора

1. Моральність капіталізму. Те, про що ви не почуєте від викладачів / за ред. Тома Дж. Палмера ; [пер. з англ. Тетяна Аначенко]. – К. : Основи, 2014. – 128 с. – ISBN 978-966-500-353-3.

2. Людяність у нелюдяний час / упорядники : В. С. Тиліщак, В. М. Яременко. – Львів : Часопис, 2013. – 236 с. – ISBN 978-966-2720-05-1.

3. Нью-Йоркська група: Антологія поезії, прози та есеїстики / упорядники : Марія Ревакович і Василь Ґабор. – Львів : Піраміда, 2012. – 400 с. – ISBN 978-966-441-263-3.

Монографія. Частина монографії

1. Омельчук Олеся. Літературні ідеали українського вістниківства (1922–1939) : монографія / Олеся Омельчук. – К. : Смолоскип, 2011. – 336 с. – (Серія "Українські студії"). – ISBN 978-966-2164-37-4.

2. Гаевская О. Б. Управление международным сотрудничеством : монографія / О. Б. Гаевская. – К. : МАУП, 1999. – 168 с. – ISBN 966-7312-90-9.

3. Демчук Н. І. Державне регулювання та підтримка інвестиційної діяльності підприємств харчової промисловості / Н. І. Демчук // Стратегічне планування та розвиток інвестиційної діяльності харчових підприємств : монографія / Н. І. Демчук. – Херсон : Айлант, 2013. – 344 с. – С. 244. – ISBN 978-966-630-091-7.

Багатотомний документ

1. Українська літературна енциклопедія : у 5 т. / редкол.: І. О. Дзеверін (відпов. ред.) [та ін.]. – К. : Головна редакція УРЕ ім. М. П. Бажана, 1988. – Т. I : А-Г. – 536 с. : іл. – (В опр.). – 75 000 пр. – ISBN 5-88500-003-4.

2. Грінченко Б. Д. Твори : в 2 т. / Б. Д. Грінченко. – К. : Наук. думка, 1991. – (Серія "Бібліотека української літератури"). Т. 2. Повісті. Драматичні твори / упоряд. В. В. Яременка ; приміт. А. Г. Погрібного ; ред. тому А. Г. Погрібний. – 608 с. : портр.- ISBN 5-12-002780-6 (В опр).

Словники

1. Російсько-український словник наукової термінології : Суспільні науки / Й. Ф. Андерш, С. А. Воробйова, М. В. Кравченко [та ін.]. – К. : Наукова думка, 1994. – 600 с. – ISBN 5-12-002638-9 (В опр.)

2. Гавриш О. М. Німецько-українсько-російський словник термінології сухого будівництва / О. М. Гавриш, М. М. Гавриш, П. В. Захарченко [та ін.]. – К. : СПД Павленко, 2010. – 272 с. – ISBN 978-966-2370-02-8.

3. Короткий російсько-український пожежно-технічний словник / [укладачі : В. М. Тюпа, І. О. Харченко, М. М. Хорошок] ; під керів. Присяжнюка Л. А. – К. : Основа : Астарта, 1996. – 122 с.

Матеріали конференцій

1. Сталий розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення : матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпропетровськ, 1 жовтня 2013 р.) / за заг. ред. О. Ю. Бобровської ; Національна академія державного управління при Президентові України, ДРІДУ. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2013. – 328 с.

2. Менеджмент-освіта в контексті трансформаційних перетворень в суспільстві : матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Донецьк, 10-12 квітня 2014 р.) / Донецький державний університет управління. – Донецьк : ДонДУУ, 2014. – 138 с.

3. Збірка тез доповідей IV Міжнародної конференції "Науково-методичне та практичне забезпечення містобудування, територіального і стратегічного планування" (м. Макіївка, 15–16 травня 2014 р.) : наукове

видання / МОН України, Департамент технічного регулювання та науково-технічного розвитку Міністерства регіонального розвитку, будівництва і житлово-комунального господарства України, ДонНАБА. – Донецьк : Цифрова типографія, 2014. – 368 с.

Препринти

1. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / М. І. Панасюк, А. Д. Скорбун, Б. М. Сплошной. – Чорнобиль : Ін-т проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. – 7 с. [1].

Атласи

1. Україна : еколого-географічний атлас / [наук. редкол.: С. С. Куркленко [та ін.]]. – К. : Варта, 2006. – 217 с. : іл., табл., карти. – ISBN 966-585-199-3.

2. Загальногеографічний атлас України [Карти] / [редкол. : І. Руденко (гол. ред.) [та ін.]]. – Випущено на замовлення Державного комітету телебачення і радіомовлення України за Програмою випуску соціально значущих видань. – К. : Новий друк, 2004. – 112 с.

Законодавчі документи

1. Кримінально-процесуальний кодекс України : станом на 1 грудня 2005 року / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань). – ISBN 966-611-412-7.

2. Конституція України : офіц. текст : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року зі змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 року : станом на 1 січня 2006 року]. – К. : Мін-во юстиції України, 2006. – 124 с.

3. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 87. – С. 156–218.

4. Про затвердження Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 676 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 97. – С. 69–75.

5. Про призначення довічних державних стипендій видатним діячам науки : Указ Президента України від 7 листопада 2014 року № 857/2014 // Урядовий кур'єр. – 2014. – 12 листопада. – С. 20.

Стандарти

1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT). – Чинний від 2007-07-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).

2. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). – Чинний від 2013-08-22. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 15 с. – (Інформація та документація).

3. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ 180 7000:2004. – [Чинний від 2006-01-01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2006. – IV, 231 с. : табл. – (Національний стандарт України).

Каталоги, альбоми

1. Григор'єва Галина. Край живопису : альбом-каталог / Галина Григор'єва ; упор. Іван Григор'єв ; вступ. сл. Костянтин Сігов ; Нац. худ. музей України ; Центр європейських гуманітарних досліджень Нац. ун-ту "Києво-Могилянська академія". – К. : Дух і Літера, 2009. – 96 с.

2. Памятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. : М. Зобків [та ін.] ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. істор. музей. – Львів : Новий час, 2003. – 160 с. : іл., табл. – ISBN 966-96146-0-0.

Автореферати дисертацій

1. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 "Технологія машинобудування" / Новосад Іван Ярославович ; Тернопіл. держ. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. – Тернопіль, 2007. – 20, [1] с., включ. обкл. : іл.

2. Мацюк Г. П. Кодифікація української мови в галицьких граматиках першої половини ХІХ ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філол. наук : спец. 10.02.01 "Українська мова" / Мацюк Галина Петрівна ; Ін-т мовозн. ім. О. О. Потебні НАН України. – К., 2002. – 32 с.

Дисертації

1. Романова Т. І. Підвищення ефективності освітлювальних установок внутрішньобудинкового освітлення : дис. ...канд. техн. наук : 05.09.07 – світлотехніка та джерела світла / Романова Тетяна Іванівна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2015. – 256 с.

2. Глушенкова І. С. Методи, моделі та інформаційні технології оцінювання станів просторово розділених об'єктів : дис. ...канд. техн. наук : 05.13.06 – інформаційні технології / Глушенкова Ірина Сергіївна ; Харків. нац. ун-т радіоелектрон. – Харків, 2012. – 251 с.

Збірники наукових праць

1. Збірник наукових праць Донбаської національної академії будівництва і архітектури ; ред. кол. : В. А. Кравець (гол. ред.) [та ін.]. – Краматорськ : ДонНАБА, 2018. – № 3 – 2018(13). – 171 с.

2. Проблеми та перспективи сучасного степового лісорозведення на південному сході України : зб. наук. праць / НАН України [та ін.] ; [за ред. В. О. Бородавка]. – Донецьк : Технопарк, 2009. – 167 с., [11] арк.іл. : іл., табл.

Картографічні видання

1. Українські Карпати [Карти] : Долина : карта для туристів / Голов. упр. геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України. – К., 1998. – 1 к. : іл.

2. Історичний атлас Галичини [Карти] : карти, схеми, автентичні гравюри і печатки з праісторичних часів до ХХ ст. / уклад. В. Грабовецький. – Івано-Франківськ : [б/в], 1996. – 49 с.

Бібліографічні покажчики

1. Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / уклад. : О. С. Куц, О. Вацеба. – Львів : Укр. технології, 2007. – 74 с.

2. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997–2005 роки / [уклад. Б. О. Кирись, О. С. Потлань]. – Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 11 с. – (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).

Патенти

1. Патент 124725 UA, МПК (2018.01) H01L 31/042 (2014.01) F24D 1/00. Автономна сонячна енергетична установка / В. А. Кравець, І. В. Точонов, С. В. Колесніченко, Б. Д. Гололобов, О. Г. Шарабарін, А. О. Попаденко, А. Д. Котлярова (Україна) ; заявник Донбаська національна академія будівництва і архітектури. – № u 2017 09595 ; заявл. 02.10.2017 ; опубл. 25.04.2018, Бюл. № 8.

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання (Аналітичний бібліографічний опис)

1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15–18, 35–38.

2. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Т. Гранчак, В. Гровий // Бібліотечний вісник. – 2006. – № 6. – С. 14–17.

3. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2007. – № 1. – С. 25–29.

4. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. – 2007. – Т. 2, № 2. – С. 13 – 20.

Електронні ресурси

1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III–IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. – 80 Min / 700 MB. – Одеса, 2003. – (Бібліотека студентамедика) – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. – Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000. – Назва з контейнера.

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ : НБУВ, 2013–2015. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua (дата звернення 12.12.2019) – Назва з екрана.

3. Павлюк І. Василь Стус: текст – контекст – надтекст (Ревізія свідомості або мій Стус) [Електронний ресурс] / І. Павлюк // Поетичні майстерні. – Електр. дані. – Режим доступу : <https://maysterni.com/publication.php?id=43860>.

4. Актуальні питання біології, екології та хімії [Електронний ресурс] : зб. наук. праць. – 2009. – Електрон. текстові дані. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/ejournals/Arbeh/index.html>.

Приклад оформлення рецензії до курсової роботи

Студента/ки	
Групи	
Тема КР	
Керівник	

№ з/п	Критерії оцінювання курсової роботи	Рекомендований діапазон оцінювання	Бал
1	Розкриття актуальності теми	1–20	
2	Відповідність змісту обраній темі	1–20	
3	Рівень вирішення поставлених завдань	1–30	
4	Обґрунтованість прийнятих висновків	1–20	
5	Якість оформлення	1–10	
	Разом (рекомендована кількість балів керівником роботи)	100	

(необхідну оцінку позначити напівжирним накресленням із зазначенням балів)

Порушення академічної
добросчесності

не виявлено
 виявлено

Курсова робота

допущена до захисту
 не допущена до захисту

Керівник виставляє рекомендовану оцінку за 100-бальною шкалою (на підставі критеріїв оцінювання, про що зазначає у рецензії)

Додаткові зауваження:

Дата перевірки:

Підпис керівника:

Зміст

Вступ.....	3
1. Загальні положення	9
2. Академічна доброчесність	10
3. Структура курсової роботи	11
4. Вимоги до змісту курсової роботи	11
4.1. Титульний аркуш	12
4.2. Зміст.....	13
4.3. Список прийнятих скорочень	13
4.4. Вступ	13
4.5. Основна частина	14
4.6. Висновки	15
4.7. Оформлення списку використаної літератури.....	15
4.8. Додатки.....	16
5. Вимоги до оформлення тексту курсової роботи.....	17
6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.....	19
7. Підготовка та захист курсової роботи	20
8. Критерії оцінювання курсової роботи.....	22
Рекомендована література.....	23
Основна	23
Додаткова	24
Інформаційні ресурси	25
Додатки.....	26

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

**Методичні рекомендації
до написання курсових робіт
для студентів спеціальності 081 "Право"
освітньої програми "Правове регулювання економіки"
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Кириченко** Юлія Миколаївна
Анпілогов Олег Вікторович
Єрофєєнко Лариса Василівна

Відповідальний за видання *О. М. Лук'янчиков*

Редактор *В. О. Дмитрієва*

Коректор *В. Ю. Труш*

План 2023 р. Поз. № 131 ЕВ. Обсяг 39 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*